

Саобраћајна инфраструктура

На територији Града Краљево најзначајнији видови континенталног саобраћаја су друмски, железнички и ваздушни.

Друмски саобраћај

Путна инфраструктура

Захваљујући веома значајним друмским саобраћајницама које пресецају територију града, Краљево има врло повољан саобраћајни положај. Два су битна путна правца која пролазе територијом града: први је "**Ибарска магистрала**", која од Београда води преко Прељине и Краљево, према Рашки, а даље једним краком према Новом Пазару и црногорском приморју, а другим краком према Косовској Митровици, Скопљу и даље према Грчкој; другин путни правац је "**западно-моравска магистрала**" која преко Краљево повезује БиХ и Западну Србију (Ужице, Чачак) са европским коридором десет. На ова два најзначајнија путна правца укључује се и путни правац који повезује Краљево са Крагујевцом и даље са европским коридором десет, што уједно чини најкраћу везу града Краљево са том европском саобраћајницом.

Дужина путева¹, 2012.

	Град Краљево (км)	Рашки округ (км)
Дужина путева - укупно	594,447	2966
Савремени коловоз	431,392	1276
Државни путеви I реда	укупно 128,34	249
	савремени коловоз 128,34	249
Државни путеви II реда	укупно 139,91	542
	савремени коловоз 117,35	390
	укупно 326,197	2176
Општински путеви	савремени коловоз 185,702	638

Извор података: Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији 2013 – табела 15-1

Мрежу државних путева првог реда чине:

- Државни пут I реда број 5, граница Републике Србије (Вардиште) – граница Бугарске (Вршка Чука),
- Државни пут I реда број 22, граница АП Војводина (Нови Бановци – Рибарићи),
- Државни пут I реда број 23.1 Равни Гај – Краљево.

Укупна дужина државних путева првог реда на територији града Краљево износи укупно 106,5 км. Ову мрежу путева карактерише велико саобраћајно оптерећење, пролазак државних путних праваца кроз насеља без обилазница, велики број прилазних путева и прикључака, посебно у зонама насеља, екстремно велика угроженост (с тенденцијом раста) заштитних појасева, грађењем, већином пословно – стамбених

¹ У укупну дужину путева, као и код магистралних путева није урачуната дужина ауто-путева.

објеката, посебно у подручјима насеља, саобраћање великог броја пешака, пољопривредних машина и бициклиста, већином у околини насеља, укрштање пута првог реда М-23.1 и пута другог реда Р-217 с пругама у нивоу и појава клизишта и осулина (на М-22).

У плану је изградња државног пута првог реда (аутопут) Е-761 чија дужина на територији града Краљева износи 31,534 км.

Мрежу државних путева првог реда чине:

- Државни пут другог реда број 116, Бук – Ушће,
- Државни пут другог реда број 217 Мијатовац – Витановац,
- Државни пут другог реда број 224 – Угљарево – Гокчаница,
- Државни пут другог реда број 225 – Берановац – Станишинци,
- Државни пут другог реда број 225 а – Рибница – Матарушка Бања,
- Државни пут другог реда број 226 – Прањани – Чибуковац,
- Државни пут другог реда број 227 – Кратовска Стена – Дракчићи.

Укупна дужина државних путева другог реда на територији града Краљева износи укупно 172,8 км. Ову мрежу путева карактерише „просечно стање“ коловозног застора уз одржавање које се своди на делимичну замену хабајућег слоја, недовољна носивост „постељице“ и доњих носећих слојева, неефикасна евакуација површинских вода путним каналима, пролазак кроз насељена места, незадовољавајуће стање путних објеката у смислу трајности, велика угроженост заштитних појасева грађењем, посебно у подручјима насеља и велики број, већином непрописно изграђених, прилазних путева и прикључака, посебно у зонама насеља.

Мрежу **општинских путева** на територији града Краљева чине следећи путни правци:

Ознака	Назив локалног пута	Дужина (км)	Ширина коловоза (м)
Л1001	Камицора (М-23) – Сирча – Опланићи (Л 1018)	5,900	6
	Опланићи (Л 1018) - Поповићи (л1047)	1,300	6
	Поповићи (л1047) – Милочај (М5)	5,000	6
Л 1002	Милочај (М5) – Обрва - Катрга	6,410	6
Л 1003	Лађевици (М5) – Горњи Лађевици	3,288	6
	Горњи Лађевици - Гунцати	5,253	5
Л 1004	М22 - Цветке	4,451	6
Л 1005	Адрани (М5) – Мрсаћ – Бапско поље	8,543	6
Л 1006	Мрсаћ (Л1005) – Самаила (Р227)	3,100	4,5
	Самаила (Р227) - Лазац	6,800	6
Л 1007	Дракчићи – (Р227) – Буковица	6,468	6
	Буковица - Дедевци	5,064	5
Л 1008	Конарево (М22) – Врдила (Р227)	3,316	5
Л 1009	Крушевица (Р 225а) - Змајевац	3,220	5
Л 1010	Рибница – Буњачко Брдо – Змајевац (Улица Змајевачка)	3,520	5
Л 1011	Рибница – Ђуровићи – Змајевац (Улица Иве Андрића)	3,000	5
Л 1012	Р 225 – Ковачи (Улица ковачких бораца)	2,900	5,5
Л 1013	Берановац (Р225)- Метикоши (Улица Васе Чарапића)	2,000	6
	Метикоши - Драгосињци	4,300	6
Л 1013 а	Драгосињци (Л 1013) - Старо село - Вранеши	3,700	4,5
Л1014	Берановац (М5) – Кованлук (Улица кованлучка)	2,350	6
	Кованлук– Доња Ратина	1,300	4,5
	Доња Ратина – Ратина (М5)	2,600	7

Л 1015	Ратина (М5) – Метикоши (Л1015)	2,900	5
Л 1016а	Богутовац (Л 1016а) – Богутовачка Бања	0,810	5,5
Л 1016	Богутовац (М22) - Богутовац (Л 1016а)	1,945	5
	Богутовац (Л 1016а) - Лопатница	5,373	6
	Лопатница – Станча - Толишница	12,622	5
Л 1017	Чукојевац (Р217) – Годачица – Гледић	13,200	6
	Гледић - Бајчетина	5,150	6
Л 1018	Грдица – Опланићи (до Улице ада) (Улица В. Кочовића)	0,630	6
	Грдица (од Улице ада) – Опланићи (Л1001)	1,000	6
Л 1019	М23 - Закута	3,500	6
Л 1020	Чукојевац (Л1017) – Лешево (Л1030)	2,300	5,5
Л 1021	Студеница (Р116) – Река – Рудно - Бзовик	20,000	5
Л 1022	Л1017 - Раваница	2,980	5,5
Л 1023	Тавник (М5) – Бресница (до раскрснице са ман. Вољавча)	2,944	6
Л 1024	Ушће – Водично - Прогорелица	6,000	6
Л 1025	Међуречје (Р224) – Стојанац – Гвоздачка река (Р225)	9,200	5
Л 1026	Врба (М5) – Старо село	3,829	4,5
Л 1027	Конарево (М22) – Конаревско поље – Матарушка Бања	2,500	5,5
Л 1028	Пут кроз Сибницу	5,000	6
Л 1029	Адрани (М5) – Бубан – Филиповићи (Л 1044)	4,050	4,5
Л 1030	Лешево (Л 1020) – Брдо мала	0,850	3
	Брдо мала – Стубал (Л1041)	1,650	3
Л 1031	Милавчићи (М23) – Тупољска мала	2,400	4
	Тупољска мала - Сирча	/	/
Л 1032	Жича (Р225а) – Заветиште – Вучинићи (Л1009)	2,256	4
Л 1033	Гајићи (Р227) – Сајковци – Дедевци (Л1007)	3,744	5
Л 1034	Бапско поље (Л 1005) – Влашка глава	2,150	4
	Р 226 – Лазац - Петница	3,000	3
Л 1035	Рођевићи (Р227) – Пољана – Станча (Л1016)	3,900	2,5
Л 1036	Мрсаћ (задружни дом) (Л1005) – Самаила (Р226)	3,000	3
Л 1037	М22 – Гајчани - Цветке	3,554	3
Л 1038	Милочај (М5) – здравствена станица – Пешкопеја (Л 1001)	4,378	5
Л 1039	М22 – Новчићи – Матарушка Бања (висећи мост)	1,300	3,5
Л 1040	М22 – Пантовићи – фабрика „Медијапан” (Л1008)	1,900	4
Л 1041	Стубал (центар) (Р 217) – Споменик (Л1030)	4,000	3,5
Л 1042	Матарушка Бања (Р225А) – Матаруге (Ул. Пећинска и С. Филиповића)	2,500	4
	Матаруге - Папранта	1,000	3
	Папранта – Црна река - Замчање	2,000	2,5
Л 1043	Милаковац (М23) – Брдо поље – Томића брдо (М23)	5,500	3,5
Л 1404	Горњи Јарчујак (Р226) – Грудобран (Улица Б. Тошковића)	0,800	4
	Грудобран– Мрсаћ (Л1005)	1,000	3,5
Л 1045	Прогорелица (М22) – Конарево – Врдила (Р227)	4,500	3
Л 1046	Милавчићи (клечанска мала) (М23) – Тупаљска мала – Дубоки поток	1,500	3
Л 1047	Адрани (М5) – Опланићи (Л1001)	1,086	4
	Опланићи (Л1001) - Поповићи	3,000	3,5
Л 1048	Годачица (Црна река) (Л1017) – Старо село (Трњак мала)	2,400	4

Л 1049	Чибуковац (М22) – Пањевац (Улица чибуковачка)	2,400	4
	Пањевац – Конарево (М22)	4,000	3
Л 1050	Милаковац (Л 1043) – Стражевица (Л1051)	1,000	3
	Стражевица (Л1051) – Петропоље – Слатина – Закута (Л 1019)	3,000	3
Л 1051	Стражевица (Л1050) – Дрлупа – Годачица (Л1017)	8,000	3
Л 1052	Каменица (Р225) – Сокоља (жичара)	3,000	5
	Сокоља (жичара) – Гоч (смучарски дом)	4,500	4,5
	Гоч (смучарски дом) - Гоч (Р225)	0,500	6
Л 1053	Чибуковац (Л1049) – Дракчићи (Ружића брдо)(Р226)	2,700	3
Л 1054	Витановац (М23) – Колачка мала – Милаковац (Л1043)	4,500	3
Л 1055	Ушће – Тепечи – Рудно (Л1021)	19,000	5,5
Л 1056	Милавчићи (М23) – Чукар	1,500	4
	Чукар - Сирча	6,000	/

Извор података: Просторни план града Краљева

Укупна дужина општинских путева на територији града Краљева износи 323,239 км.

Путну мрежу асфалтираних некатегорисаних путева карактеришу: грађење без пројектне документације, недовољна ширина коловоза без изграђених проширења за мимоилажење, појава оштећења коловозног застора, веома лоша прегледност због растиња, непостојање вертикалне сигнализације и сл.

Јавни градски и приградски саобраћај на територији града Краљева не испуњава основне критеријуме равномерног опслуживања целе површине града, поузданост, безбедност, комфор, економичност и сл. Аутобуска стајалишта су неуређена, без надстрешница, док је информисање путника у систему ЈГС-а потпуно занемарено. Крајње станице на линијама ЈГС-а немају адекватне окретнице.

Бициклички саобраћај на територији града Краљева карактерише: непостојање површина за коришћење бицикла као превозног средства, неискоришћене просторне могућности за њихову изградњу у склопу попречних профила многих саобраћајница у градском подручју, изражен бициклички саобраћај у рекреативне сврхе на државним путевима другог реда Р-225 и Р-225а и ивично паркирање (дозвољено и недозвољено).

Пешачки саобраћај је интензиван у деловима града у којима ЈГС није адекватно организован, што се односи на већину приградских насеља, Чибуковац, Јарчујак и друга. Улице су у тим насељима већином недовољне ширине, без тротоара, што негативно утиче на безбедност пешака.

Стационарни саобраћај за путничке аутомобиле града је организован у склопу површинских паркиралишта на уличним профилима и самосталних паркинг-скупина, чији је број недовољан. Површинска паркиралишта, као засебне целине, за теретна возила нису организована, осим у индустријској зони Шеовац и на локацији ПП „Аутотранспорт“.

Теретни терминали: Теретни терминали у оквиру друмског саобраћаја, као засебне целине не постоје, осим у већ поменутој индустријској зони Шеовац.

Путнички терминали: аутобуска станица се налази у ужем центру града и близини железничке станице. Старост станичне зграде је око 30 година. Са укупно 13 наткривених перона дневно крене око 600 аутобуса, од чега 150 транзитних. Не постоје просторне могућности за проширење, а постојећи простор је недовољан.

Железнички саобраћај и инфраструктура

Железничка мрежа града Краљева, укупне дужине 125,1 km састоји се од једноколосечне магистралне пруге Лапово – Косово Поље дужине 80,4 km, једноколосечне регионалне пруге Сталаћ – Пожега дужине 36,7 km и индустријских колосека дужине око 8 km.

Пружни објекти на територији града Краљева су у доста лошем стању, па се развојним програмима планира реконструкција.

Станица Краљево је отворена за све облике превоза путника и робе, а у саобраћајном смислу је ранжирно-распоредна станица и техничко-путничка станица са депоом за одржавање возних средстава.

Ваздушни саобраћај

На територији града Краљева налазе се два аеродрома: војни аеродром у Лађевцима и спортски аеродром у Краљеву.

Спортски аеродром код индустрије “Магнохром” регистрован је као спортско-рекреативни аеродром, са школом летења. Уврштен је у актуелни Просторни план Републике Србије. Заштитна зона аеродрома је релативно лоше очувана.

Војни аеродром “Морава“ у Лађевцима се, с обзиром на близину привредних центара и магистралних путева (M5, M22, M23, планираног аутопута E76), уз одговарајуће метео-факторе, налази на стратешки изузетно повољној локацији. Регистрован је као војни аеродром, али је у претходном периоду урађена његова конверзија тако да је сада војно-цивилни аеродром.